

**Moderna
Avantgarda
Neoavantgarda**

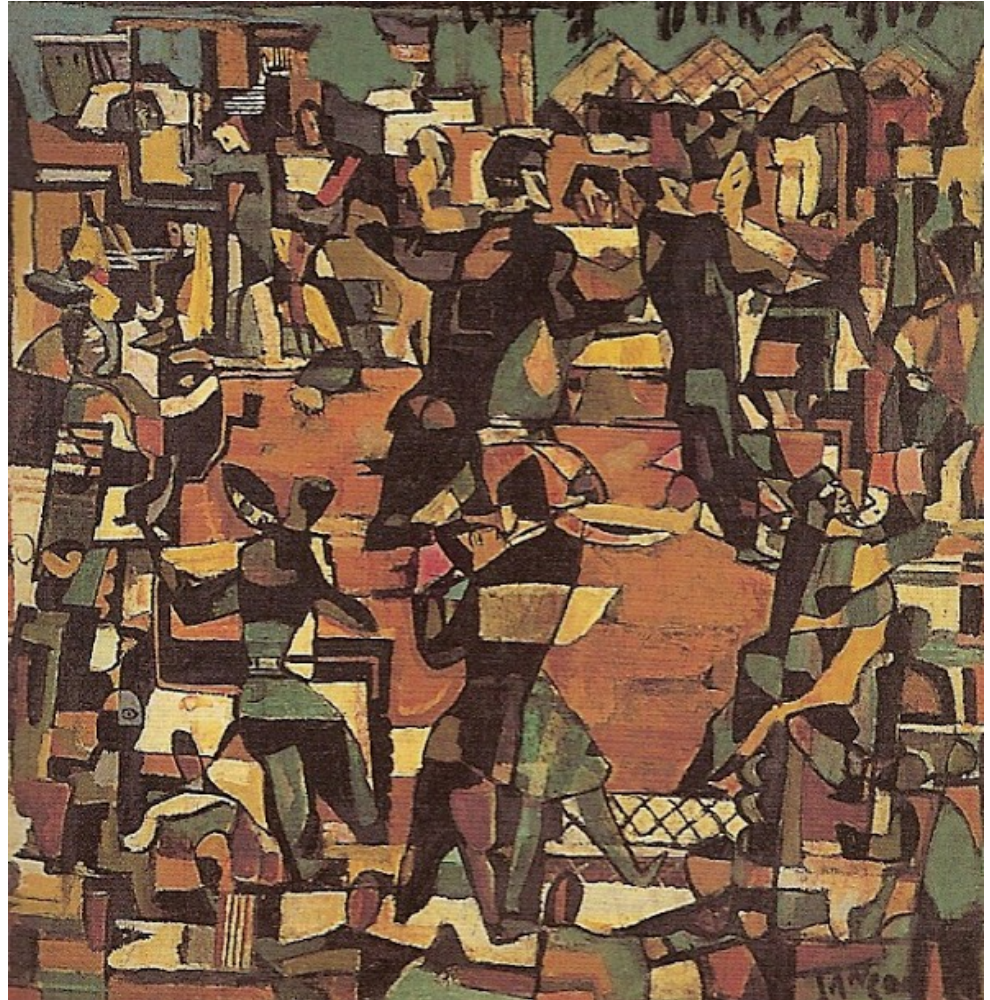
**ve střední Evropě v letech
1914–1968**

Dada

- Začátek v únoru 1916 v kabaretu Voltaire v Curychu (na neutrální půdě). Iničiátoři: Hugo Ball, Tristan Tzara, Hans Arp
- Další centra: Berlín, Paříž, Hannover

Marcel Janco, Kabaret Voltaire, 1916

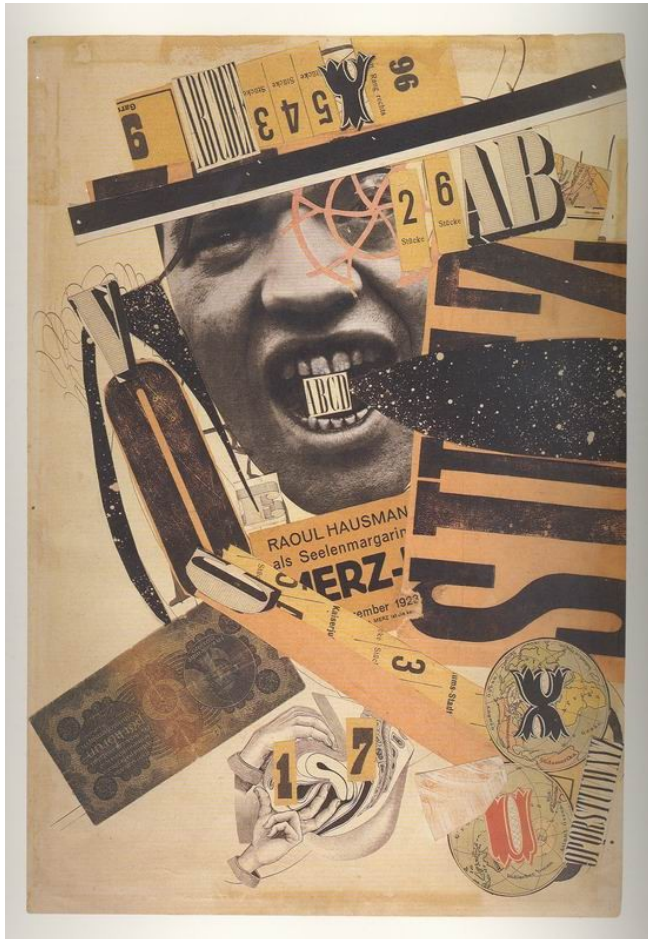

Hans Arp

Enakovy slzy
1916-17

Dada a „neodada“ (pop art)
Raoul Hausmann, ABCD, 1923-1924
Andy Warhol, Souper Dress, 1960

Nová věčnost

- Termín *Neue Sachlichkeit* – G. F. Hartlaub
- Představitelé: Georg Grosz (*obr. Šedivý den, 1921, další snímek: Básník Max Herrmann-Neisse, 1927*), Otto Dix, Christian Schad aj., též v severních Čechách (Ernest Neuschul, Erwin Müller aj.)

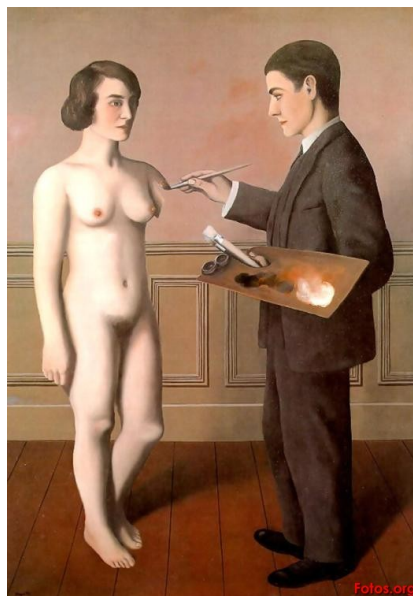

Otto Dix
Salon 1, 1921
Moji rodiče, 1924

Veristické postupy v malířství 20. století

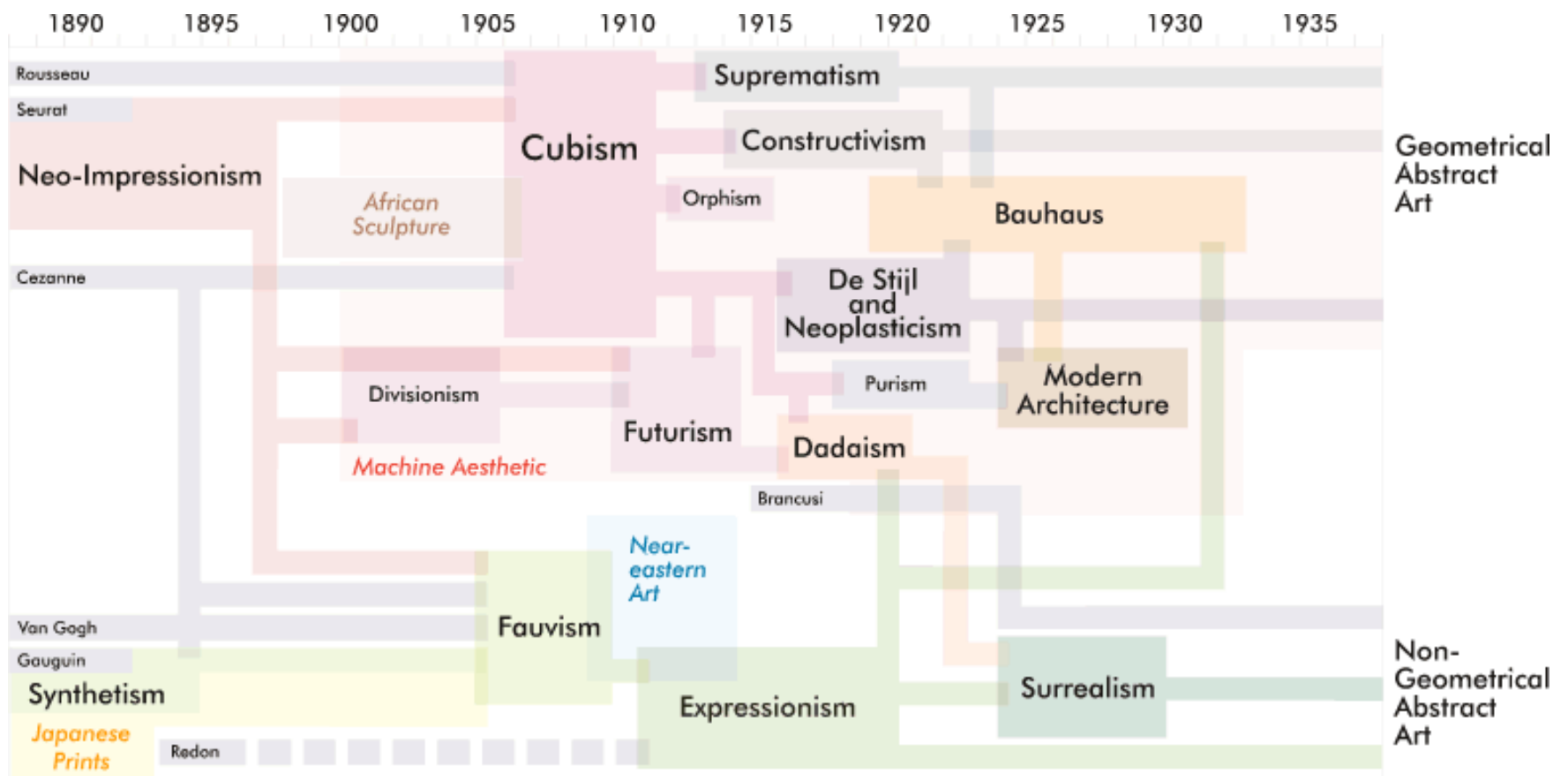
Christian Schad, 1927 René Magritte, 1928 Gerhard Richter, 1975

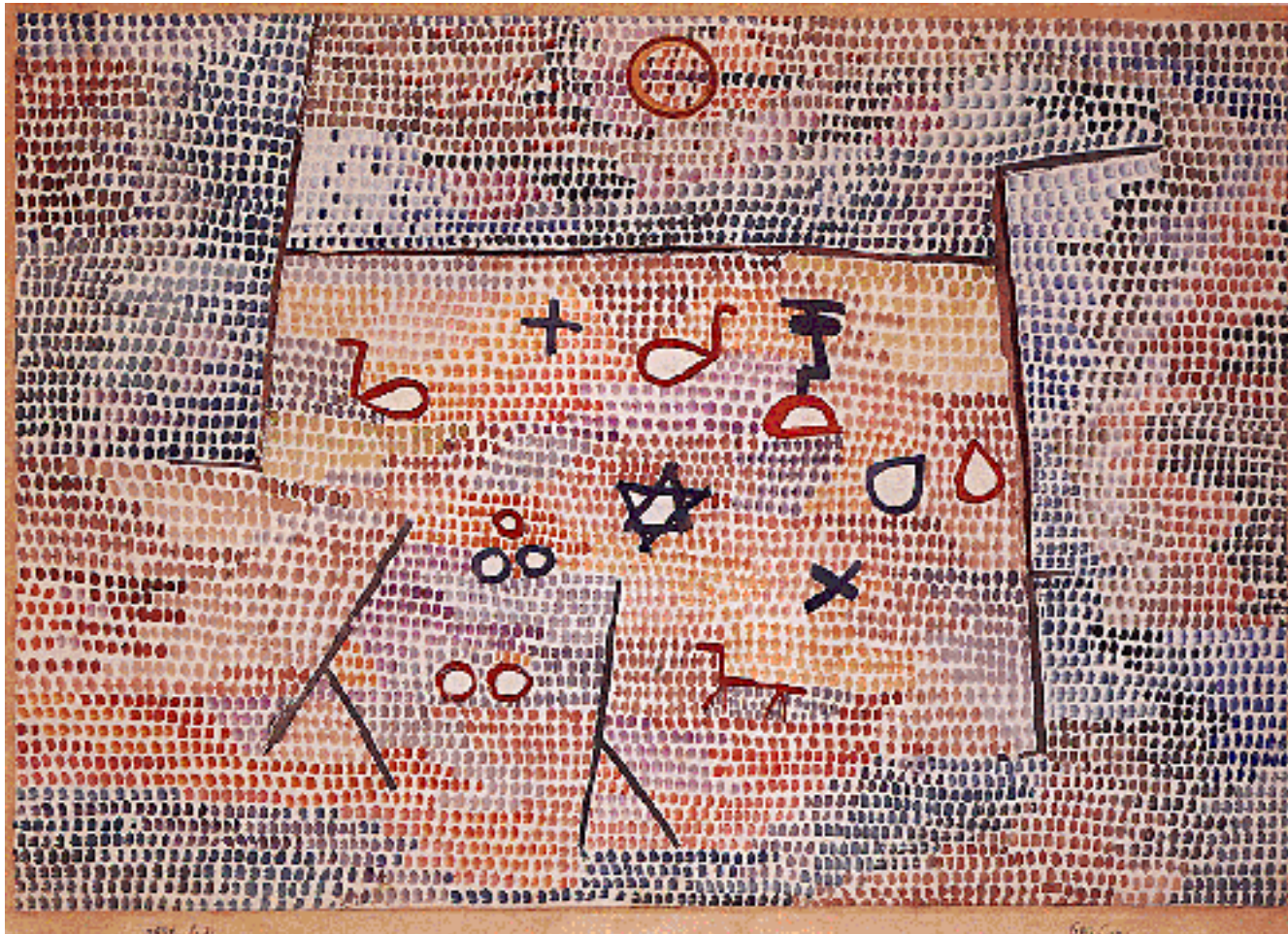
- Akademismus
- Nová věcnost / magický realismus (Max Beckmann, Otto Dix, Georg Grosz, Christian Schad)
- Surrealismus (Max Ernst, Salvador Dalí, René Magritte)
- Oficiální umění nacismu a komunismu (socialistický realismus)
- Pop art, fotorealismus, hyperrealismus

Genealogie umění modernismu

pozn.: nebezpečí schematizace a opomíjení děl, které nezapadají do vývojové linie; naproti tomu je možno upozornit na díla „solitérů“ – umělců využívajících sice modernistických postupů, ale „nezařaditelných“ do schématu (P. Klee...)

Paul Klee
Hračka, 1931

Bauhaus

- Zal. 1919 ve Výmaru, 1924 přesun do Dessau, 1932 do Berlína, 1933 zrušen.
- Ředitelé: Walter Gropius, Hannes Mayer, Ludwig Mies van der Rohe
- Malíři: Johannes Itten, Lyonel Feininger, Vasilij Kandinskij, Paul Klee, Josef Albers, László Moholy-Nagy aj.
- Čeští umělci: Zdeněk Rossmann, Karel Teige aj.

Škola uměleckých řemesel ve Výmáru

- Založena 1906
- Budova postavena 1906-09, projekt Henry van de Velde
- S podporou vévody Harryho Kesslerera (portrét od E. Muncha, 1906)

Katedrála budoucnosti

„Vytvoříme nový cech řemeslníků bez třídních rozdílů, kteří odstraní arogantní bariéru mezi řemeslníkem a umělcem. Společně navrhněme a vybudujeme novou stavbu budoucnosti, která obsáhne architekturu, sochařství i malířství v jediném celku a která se jednoho dne bude tyčit k nebesům jako křišťálový palác, dílo miliónů rukou dělníků.“

Proklamace Bauhausu, 1919
Dřevořez L. Feiningera

Další snímek: L. Feininger, Oberweimar
1921

Sto let Bauhausu 2019

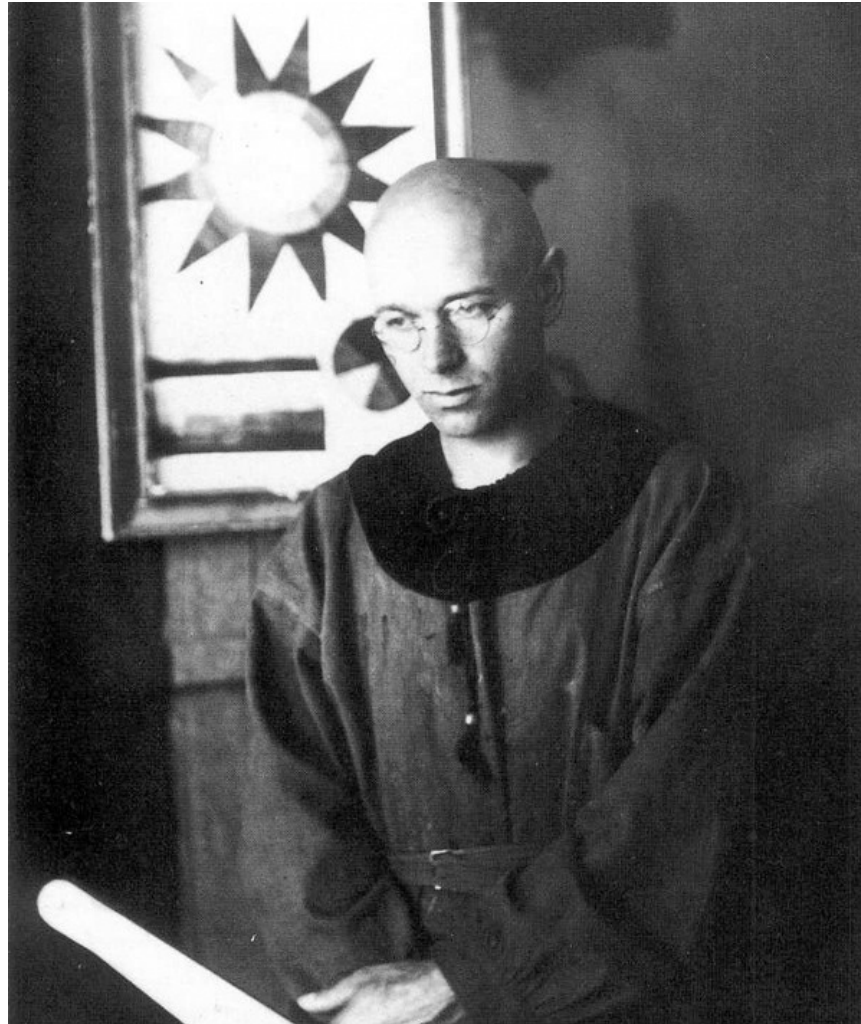

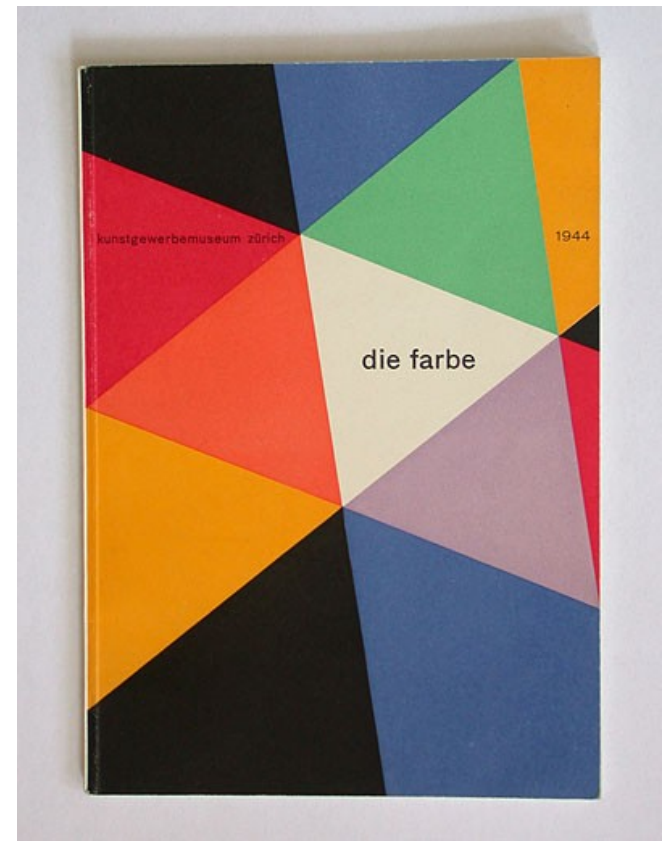
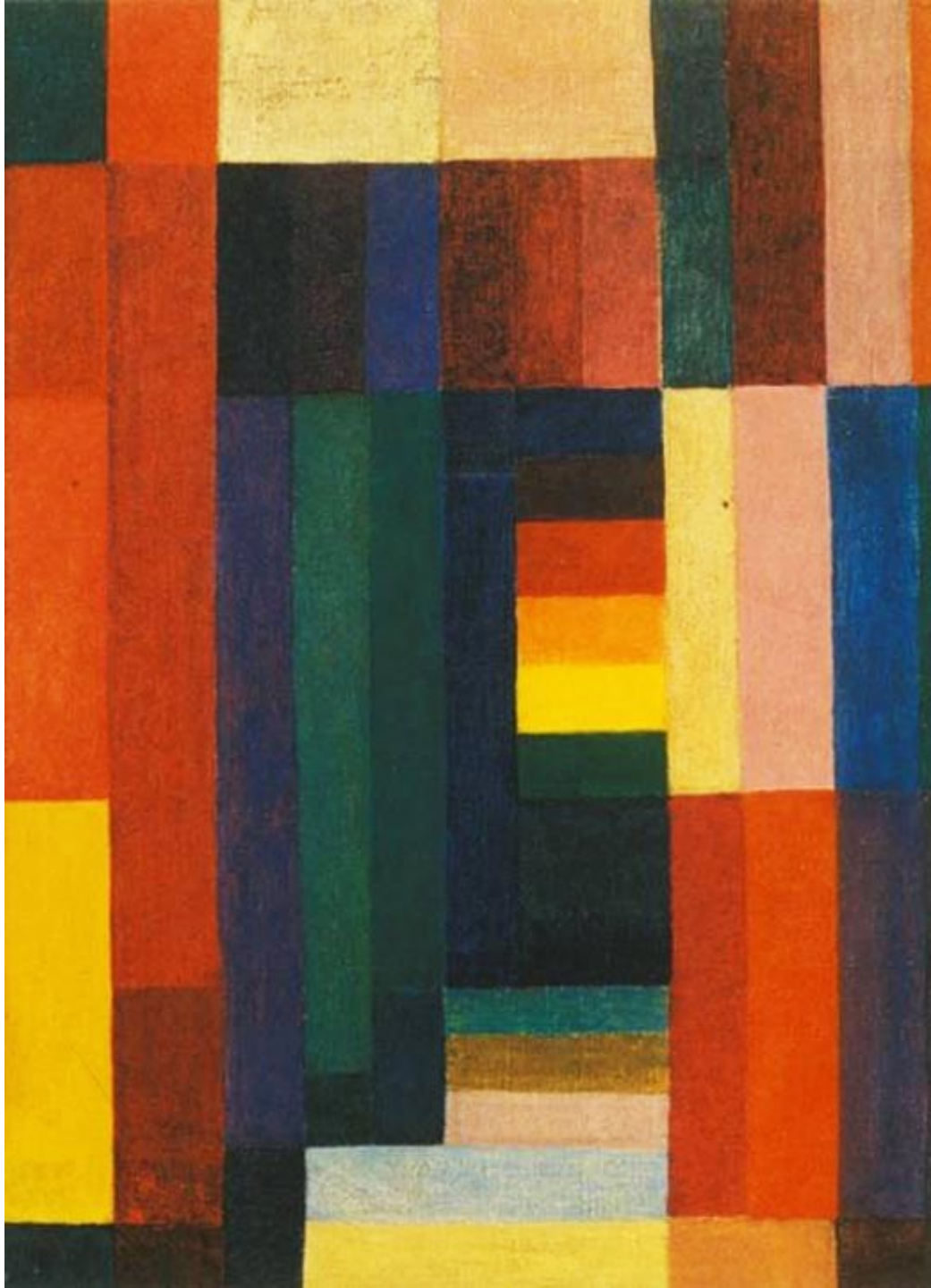
<https://www.berlin.de/kultur-und-tickets/tipps/bauhaus-100-jahre/>

Česká reflexe: Jan Michl, *Co Bauhaus dal – a co vzal. Kritické úvahy o modernistickém pojetí designu a architektury*, Brno 2020.

Johannes Itten

(foto v pracovním mazdickém kultovním obleku, 1921)

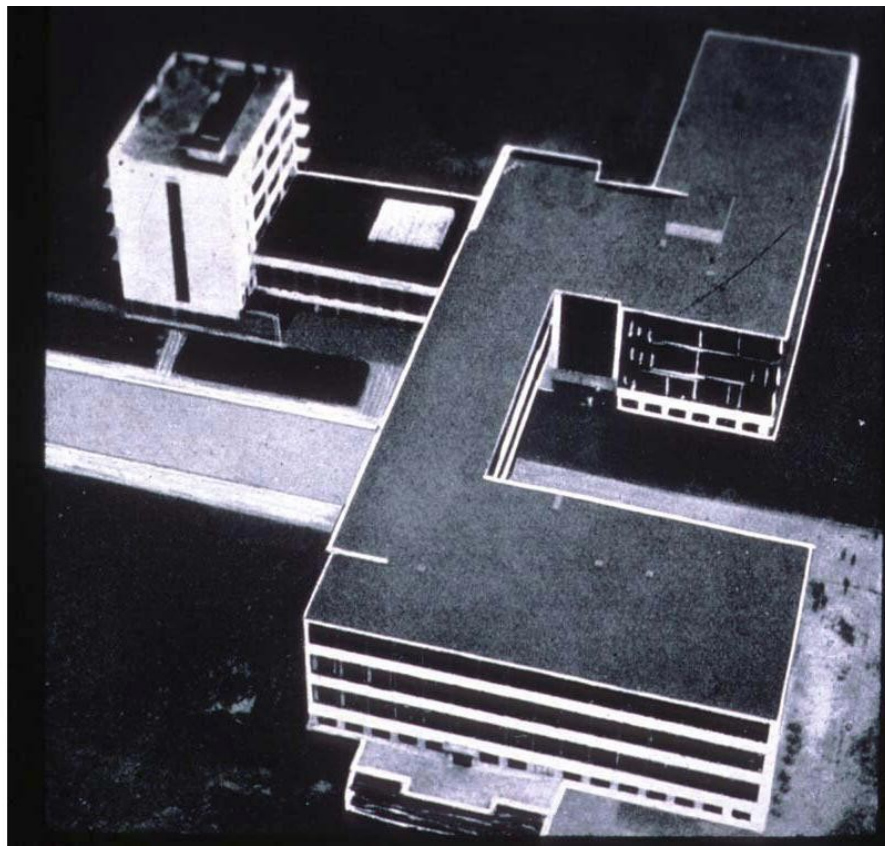
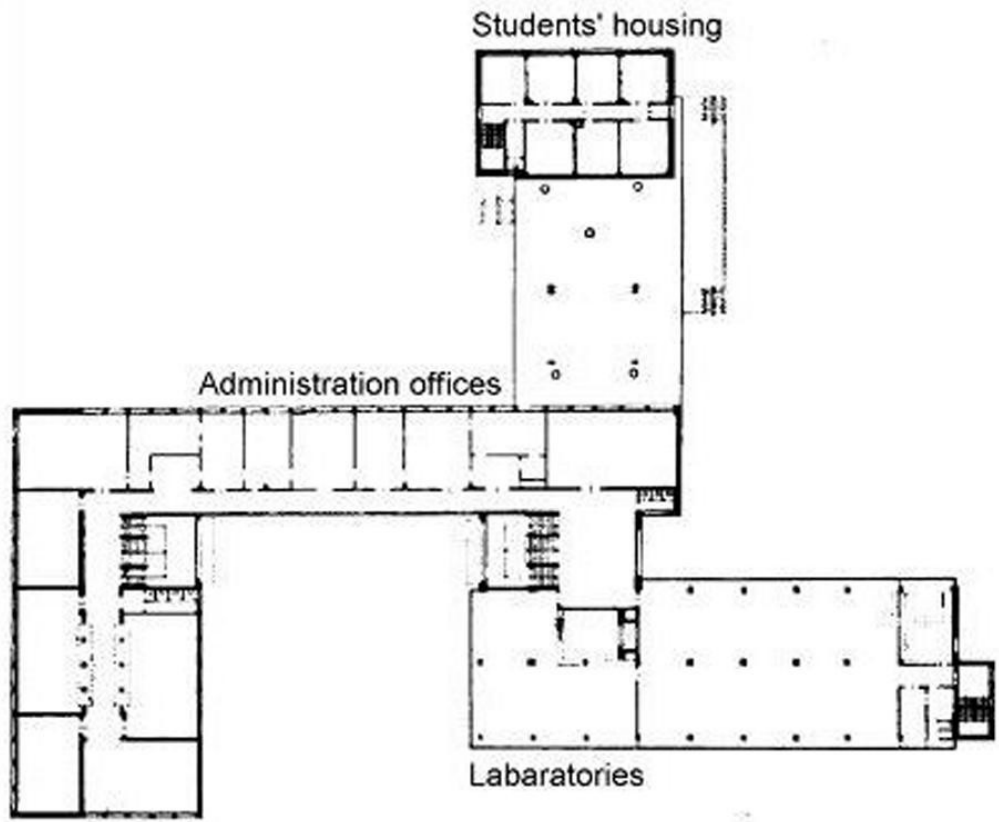

Johannes Itten
Horizontálně-vertikální, 1915
Obálka Die Farbe, 1944

Následuje: Walter Gropius,
Bauhaus v Dessau, 1925-26

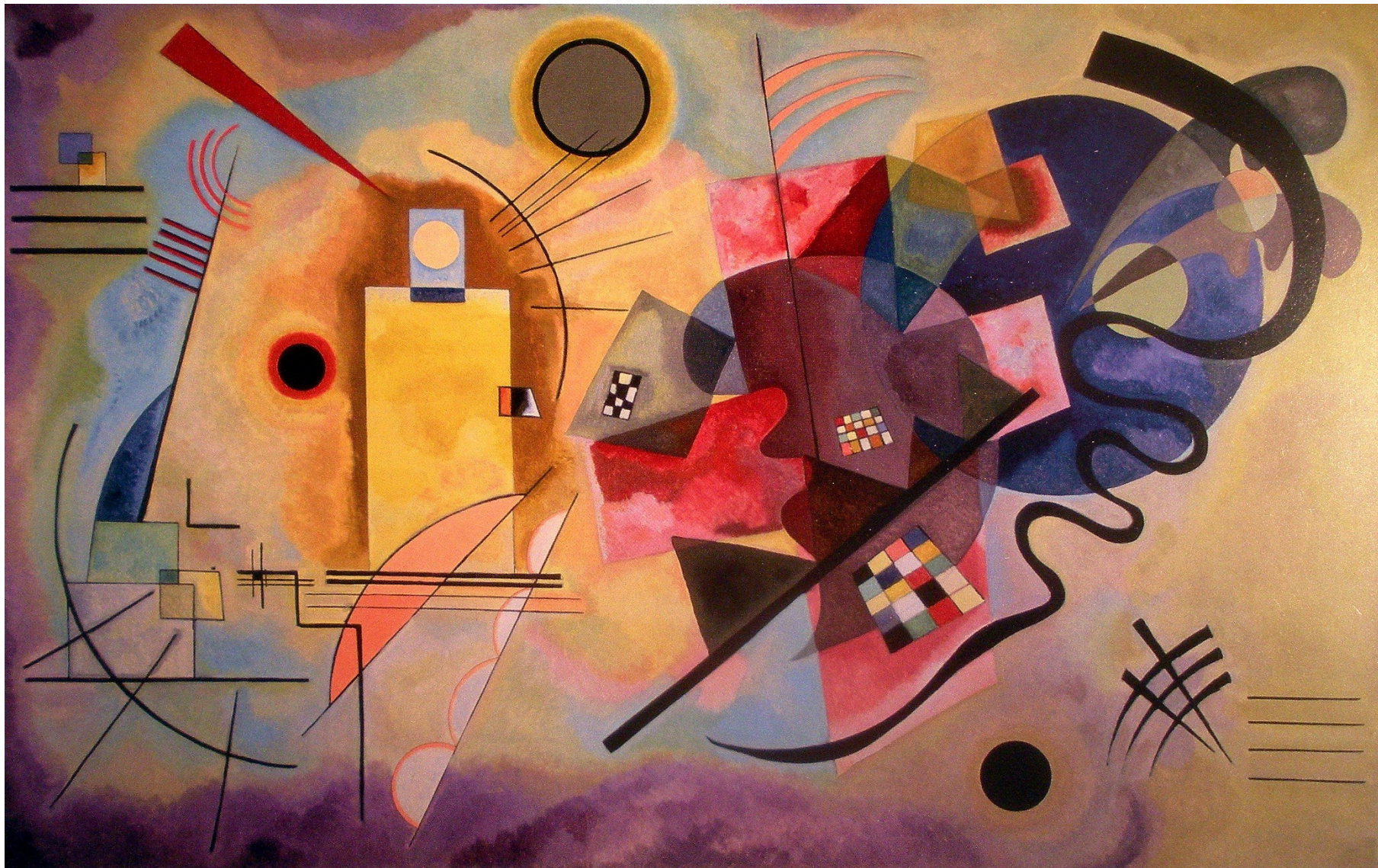

BAUHAUS

Vasilij Kandinskij, Žlutá – červená – modrá, 1925

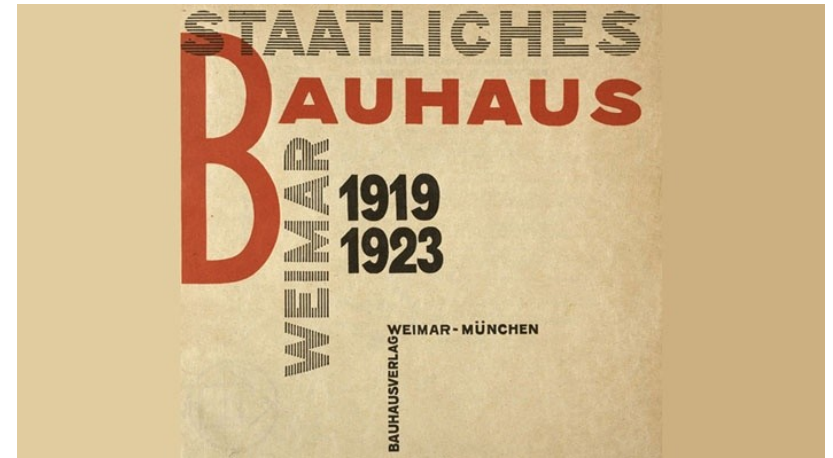

Paul Klee
Večerní oheň
1929

Oskar Schlemmer, kostýmy k triadickému baletu, cca 1925

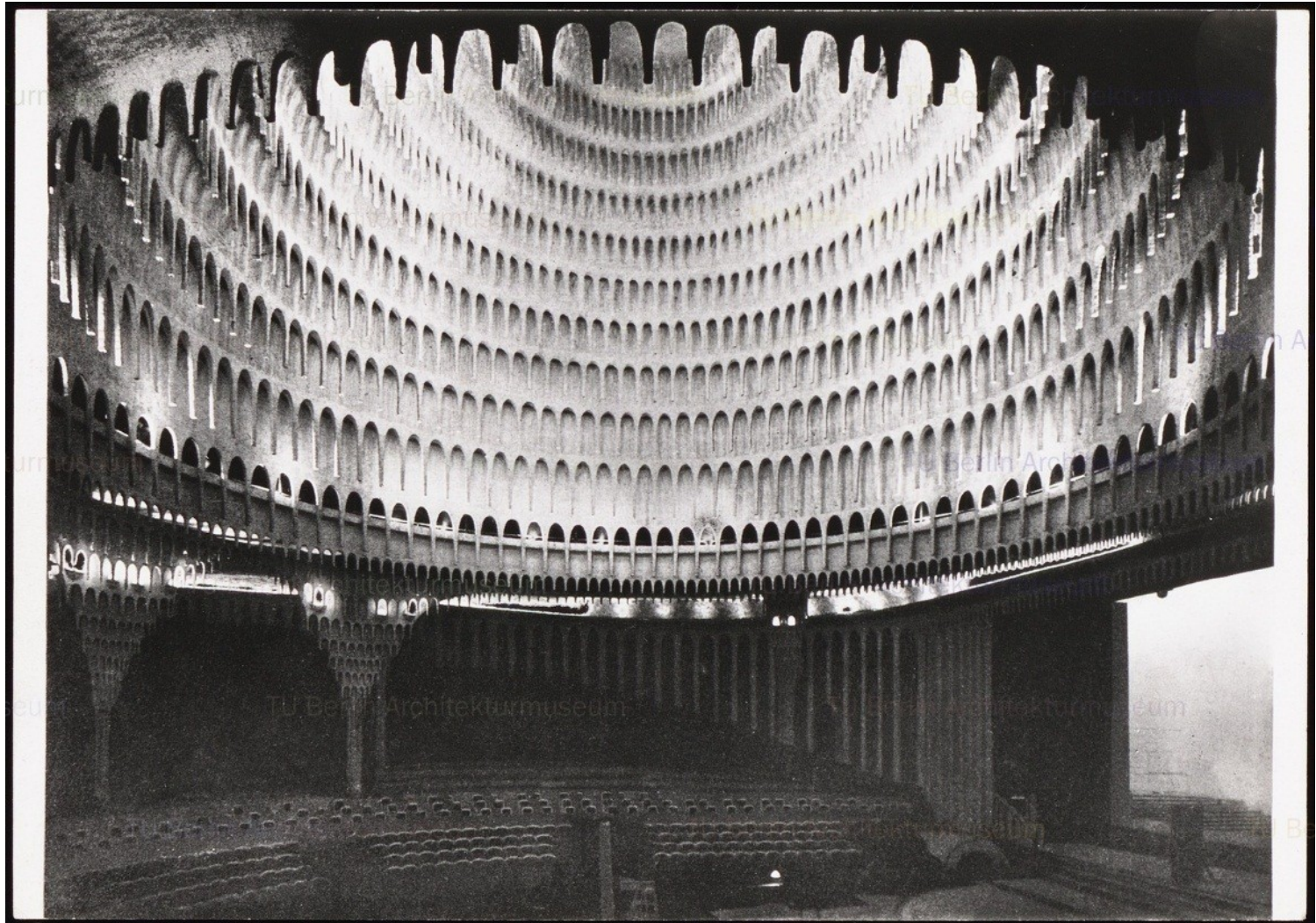
https://www.youtube.com/watch?v=H-N_Hzfe8NE

nová typografie

Expresionismus v architektuře

Hans Poelzig, Velké divadlo v Berlíně, 1919

Erich Mendelsohn, Einsteinova věž v Postupimi, 1920-22

Výstava Entartete Kunst

Mnichov 1937

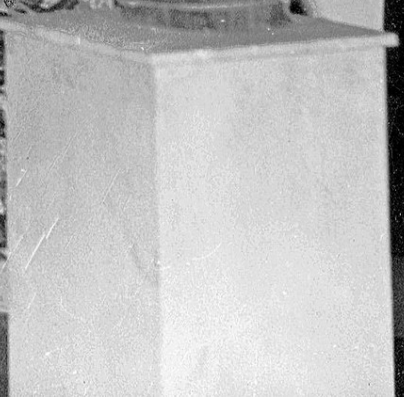
So „sahen“ sie die Welt,
Das waren die „Meisterwerke“

die „Meister“ der von Juden und hysterischen Schwätzern in den
himmel gerühmten Verfallskunst!

die mit den Steuergroschen des schaffenden deutschen Volkes
bezahlt wurden !!!

Schließt die Moderwuden von
Theatern, zerfetzt die Schürken von
Bildern, werft Eure Kunst auf den
Müllhaufen, Schafft Eure Kunst!
Wer Euch im Weg tritt, den knüpft
auf, knallt ihn wieder!

Neoavantgarda

Projevy neoavantgardy

Předchozí snímky: Hans Scharoun, Nová berlínská filharmonie, 1959-63;
Gerhard Richter, Strýček Rudi, 1965;
Tento snímek: Ludwig Mies van der Rohe, Nová národní galerie, 1965-68
Pozn.: Obě budovy jsou součástí Kulturního fóra v Západním Berlíně.

